

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și pentru completarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Reglementarea actuală în materia societăților comerciale nu tratează fuziunea transfrontalieră a societăților comerciale, singurele referințe în materie constituindu-le prevederile articolului 46 din Legea nr. 105/1992 privind raporturile de drept internațional privat, potrivit cărora „fuziunea unor persoane juridice de naționalități diferite poate fi realizată dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de cele două legi naționale aplicabile statutului lor organic.”

În plan comunitar, s-a constatat că, deși cooperarea și asocierea între societăți ce își au sediul social în state membre diferite sunt necesare pentru consolidarea pieței unice, totuși fuziunile transfrontaliere întâmpină numeroase dificultăți legislative și administrative în cadrul Comunității. Din aceste considerente, a fost inițiată elaborarea unui act normativ comunitar care să determine armonizarea cadrului legal național în această materie și, pe această cale, să fie facilitate și promovate demersurile de cooperare ale agenților economici.

Directiva 2005/56/CE privind fuziunea transfrontalieră a societăților comerciale, aplicabilă anumitor categorii de entități („societăți de capitaluri”, termenul având un înțeles specific, precis delimitat de norma comunitară), prevede un cadru unitar de realizare a acestei operațiuni de transformare a societății comerciale, stabilind obligații precise de legiferare pentru statele membre: elaborarea unor definiții concise și unitare, instituirea unei liste minimale de mențiuni în proiectul comun de fuziune, prevederea obligației de se întocmi anumite rapoarte (raportul administratorilor societăților participante la fuziune, raportul experților independenți), formalități de publicitate unitare, prevederi în materia nulității fuziunii, dispoziții care să governeze raportul dintre jurisdicțiile implicate în controlul legalității fuziunii transfrontaliere, reglementarea aspectului participării angajaților la luarea deciziei în cadrul societății.

Directiva 2007/63/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007, de modificare a Directivelor Consiliului 78/855/CEE și 82/891/CEE cu privire la cerința întocmirii unui raport de expertiză independentă în cazul fuziunii sau al divizării unor societăți comerciale pe acțiuni creează un cadru legal mai flexibil, care mod implicit, conduce la reducerea costurilor operațiunii de fuziune/divizare a societăților comerciale.

2. Schimbări preconizate. Justificarea urgenței

a) Schimbări preconizate

Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiectiv transpunerea Directivei 2005/56/CE și a Directivei 2007/63/CE. În acest scop, se propune introducerea în cadrul titlului al VI-lea din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale a unui capitol distinct, „Capitolul III- Fuziunea transfrontalieră” și modificarea a două articole din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului.

Capitolul este structurat pe două secțiuni, prima cuprinzând articolele 251²-251³ și având denumirea „Secțiunea 1-Domeniul de aplicare. Competența jurisdicțională”, și a doua cuprinzând articolele 251⁴-251¹⁹ și având denumirea „Secțiunea a 2-a - Etape. Efecte. Nulitate.”

Reglementarea este incidentă societăților pe acțiuni, societăților în comandită pe acțiuni, societăților cu răspundere limitată și societăților europene cu sediul în România.

Realizarea unei fuziuni transfrontaliere, având ca efect crearea fie a unei societăți comerciale cu sediul social în România (deci persoană juridică română sau societate europeană cu sediul în România), fie a unei societăți comerciale cu sediul social într-un alt stat membru (societățile române fiind doar societăți participante la fuziune, fiind absorbite de societatea rezultantă – societate existentă sau nou înființată), va presupune parcurgerea unor etape procedurale: întocmirea unui proiect comun de fuziune, a unor rapoarte specifice, evaluarea proiectului de către unul sau mai mulți experți independenți, aprobarea hotărârii de către toate societățile participante, efectuarea formalităților de publicitate cu privire la proiectul de fuziune și la hotărârea de fuziune, radierea societăților absorbite.

Societățile participante la fuziune-persoane juridice române sunt ținute la a respecta obligațiile prevăzute de prezentul proiect, inclusiv de a facilita furnizarea documentelor care atestă parcurgerea etapelor procedurale similare de către societățile comerciale implicate ce au sediul social în alte state membre.

Proiectul instituie o serie de noi obligații în sarcina judecătorului delegat și a oficiului registrului comerțului, care urmează a prelua și atribuții de cooperare cu instituțiile similare din celelalte state membre în care își au sediul societățile participante la fuziune.

b) Justificarea urgenței

Potrivit dispozițiilor articolului 249 din Tratatul instituind Comunitatea Europeană, statele membre au obligația de a transpune în dreptul intern directivele comunitare („{...} directiva obligă statul membru destinat sub aspectul obiectivelor de îndeplinit, rezervându-i acestuia dreptul de a opta cu privire la mijloacele utilizate în acest sens”) în termenul stabilit în textul acesteia.

Directiva 2005/56/CE privind fuziunea transfrontalieră a societăților comerciale este în vigoare în statele membre de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, termenul de transpunere acordat acestora fiind 15 decembrie 2007.

Refuzul sau omisiunea statutului de a prelua în dreptul intern prevederile directivelor comunitare atrage răspunderea statului pentru neîndeplinirea obligațiilor ce decurg din tratate, care este atât de natură patrimonială (hotărârea Curții Europene de Justiție pronunțată în cauza C6/90 “*Francovich și Bonifaci*”, publicată în Culegerea de

jurisprudență a Curții Europene de Justiție, p. I-535, C46/93; hotărârea Curții Europene de Justiție pronunțată în cauza C46/93 “*Brasserie du Pêcheur*”, publicată în Culegerea de jurisprudență a Curții Europene de Justiție- 1996 p. I-1029), dar și de natură politică, consecințele de imagine pe care le atrage o încălcare a obligațiilor statale, constatată prin hotărâre a Curții Europene de Justiție, putând fi extrem de grave.

De asemenea, inexistența unui text de lege de transpunere a directivei face extrem de dificilă sarcina autorității judecătorești, care se află în situația interpretării dispozițiilor în materia fuziunilor cu element de extraneitate (Legea nr. 105/1992) în lumina prevederilor actului comunitar. Aceasta poate fi sursa unei practici judecătorești neunitare, care constituie, în sine, o încălcare a obligației statului de garantare a aplicării uniforme a dreptului comunitar.

Având în vedere angajamentele asumate de autoritățile române prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană (Tratatul între Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană”), și obligațiile decurgând din calitatea României de stat membru la Uniunea Europeană, a fost elaborat prezentul proiect de act normativ prin care se transpun în dreptul românesc prevederile comunitare în materia fuziunilor transfrontaliere ale societăților comerciale.

În condițiile expirării termenului de transpunere și având în vedere efectele negative pe care nerespectarea obligațiilor de stat membru le poate avea, apreciem absolut necesară promovarea actului normativ ca ordonanță de urgență.

Secțiunea a 4- a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, atât pe termen lung

Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Proiectul de act normativ consolidează instituția fuziunii, reglementată actualmente în plan intern de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Ea are ca efect și extinderea atribuțiilor registrului comerțului, modificând astfel implicit Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului.

Fiind un proiect de transpunere a unei directive comunitare, nu sunt incidente prevederile art. 9 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1226/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și

prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, cu modificările și completările ulterioare (elaborarea proiectului pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau Guvern).

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

La elaborarea proiectului de act normativ au fost consultați reprezentanți ai mediului de afaceri, specialiști în domeniul dreptului comercial și dreptului comunitar.

2. Informații privind avizarea:

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență, prin avizul nr.491/23.04.2008.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, prin afișare pe pagina de internet a Ministerului Justiției și organizarea de întâlniri cu reprezentanți ai mediului de afaceri.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

În vederea facilitării implementării proiectului de act normativ, Ministerul Justiției va afișa pe pagina proprie de Internet materiale de prezentare a proiectului de ordonanță de urgență.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU